

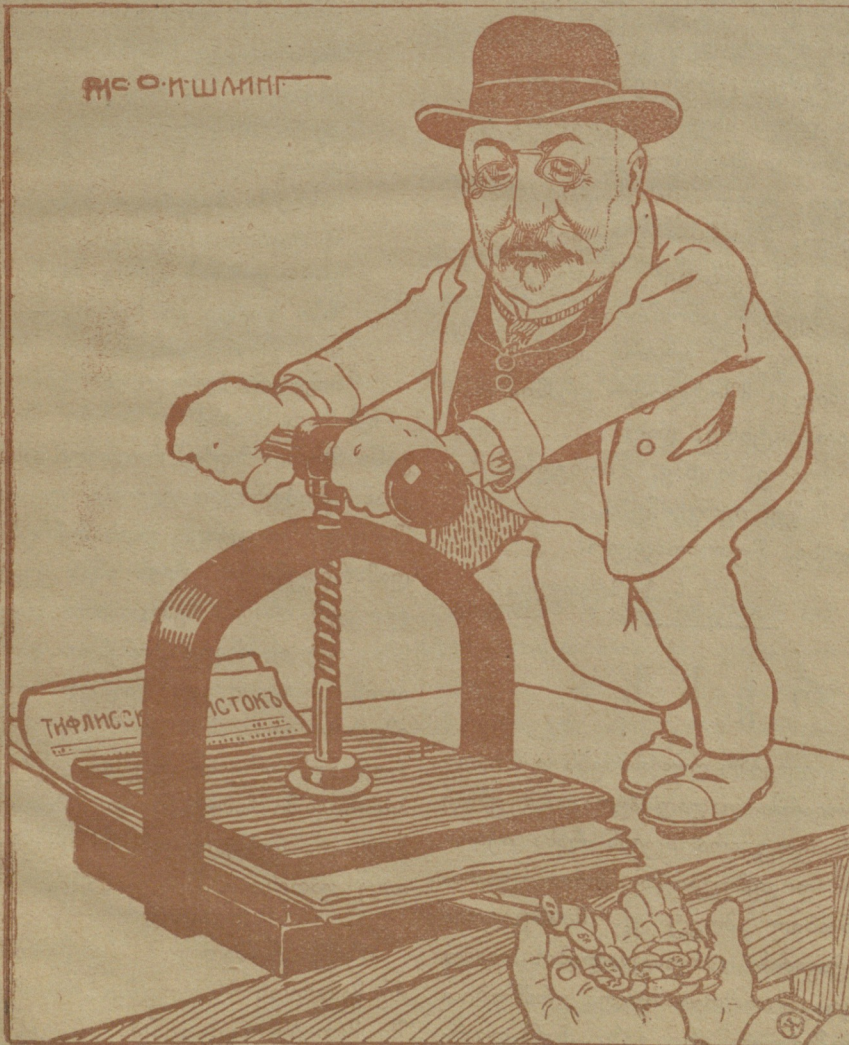

საქართველო

კარტინა
ТОРГОВЛЯ
И. А. РАДЧЕНКО И С. В. МАЙСЕР
А. А. РАДЧЕНКО И С. В. МАЙСЕР
Г. Горь
№ 3

მ. ხაბიაძე

უოკელკვირეული, იუმორისტული კარიკატურებიანი ჟურნალი

ქანქართა წყარო დაუშრეტელი.

დახრცილთა ხსოვნას.

ჯალათის ხელმა, გამწიკვლულ ხელმა,
 მას გაუგმირა გულის ფიცარი...
 იტირე, დედავ, შენი შვილია,
 ჰა, ცივი ტანი! ჰა, სისხლის ღვარი!
 ის მოდიოდა .. აღარ გაუშვეს.
 დარჩა განზრახვა, წმინდა მიზანი.
 იტირე, დედავ, შენი შვილია,
 ჰა, მისი სისხლი! ჰა, მისი ტანი!

მაღალ მთა-გრაგნილს გლოვით შესტირე,
 ცრემლით მორწყევი დაბლა ჭალაკი.
 იტირე, დედავ, შენი შვილია,
 საქვეყნო საქმის წმინდა ზეარაკი!
 ჩუ! როიალმა დაიგრიალა!
 იქ ბედნიერი ეძლევა ღებნას.
 შენ კი იტირე, დედავ, მშობელო!
 ნუ შეაჩერებ ცრემლების დენას!
 ბედნიერება დღეს სხვებს ეკუთვნის,
 ჩვენთვის—ხილია მიუწლომელი!
 იტირე დედავ, ტანჯული შვილი!
 ლოყას გაისვი, მშობელო, ხელი!
 შენი ძე ამ წესს ვერ შეურვიდა:
 ადგა, შეება უკანონობას,
 მაგრამ დაეცა... იტირე ,დედავ!
 თავი მიეცი მშობლიურ გრძნობას!

იტირე, ძმაო! იტირე, დაო!
 ცრემლები ღვარე დედავ, მშობელო!
 ცაო იქექე მიწავ იგრვინე!
 გლოვით აივსე, წუთისოფელო!

5. ზომლეთელი.

ჰ რ ე ს ს ა .

როდასაც ფეხებში ლურსმნებს უყრიდენ
 იესო მაცხოვარმა ღალად ჰყო: „შეუნდე
 უფალო, რამეთუ არა იციან რასა იქმო-
 დიანო“. ამ დიდებული მაგალითით გატა-
 ცებულ ცნობილ პოეტ ვ. მასხულისას
 ილია ჭავჭავაძის გარდაცვალების გამო
 შესანიშნავი კაცთ-მოყვარული გრძნობით
 აღსავსე ლექსი დაუწერია ვაჟ. „ნიშადურ-
 ში“. მისმა ღმობიერებამ იმდენათ მოგვი-

სყიდა, რომ თუნდაც წვრილი ასოებით,
 მაინც უნდა წარვუდგინოთ ჩვენს მკითხვე-
 ლებს.

„მას დედასა ძუძუ ტკბილი
 შესამატა შეკვებია“
 და შესამ—გესლანის სისხლი
 ბაღდამათ შეკვებებია,
 რომლის წყეულმა ხელებმა
 განმირა მგონის გულია
 და შარა—გზახედ მიაგლო
 უსულო, წამებულია!
 გველ—ბაყუები და ჭოჭო
 იყოს მისთანა ზიარი,
 იმათთან ჰქონდეს ერთობა,
 დღე ვერ ეხახოს მზიანი!
 შშაგათ დაძწოდეს ტეე—ველათ,
 ჰკრთოდეს ფოთლასა შრიალზე,
 სადი კლდეც ჰსსუხს აძლევდეს
 კრუფვით მის მხეცურ დრიალზე!
 თვისი აზრდიფის დასხვა
 შიშის ზარს სცემდეს მუღამა;—
 სისხლში მოსეგრადი ხელები
 არ მიიბაროს მიწამა!
 ევავ—ეფრნის კერძი შეიქნეს
 მისი სფრტი და სუღია,—
 ვინც ვერავულათ, უაზროთ
 მოგვიკლა ჩვენი ილია.

ხშირათ მიფიქრია იმის შესახებ, თუ
 ვისი შურის ძიება, როგორი ხასიათის ადა-
 მინი მოჰკლავდა ილიას და სიკვდილის
 შემდეგ კიდევაც დაასახიერებდა მეთქი.
 დამერწმუნებით, რომ ამას ყველა მკვლე-
 ლი ვერ იზამს. ზემოთ აღნიშნულმა ლექ-
 სმა, თუ ის ძალდატანებით დანაწერი არ
 არის, ცოტათ თუ ბევრათ დამისურათა
 იმგვარი ადამიანის ბუნება; მე მგონია,
 რომ აღნიშნული ლექსის ავტორი, სხვა
 პირობებში ჩამდგარი და პირადი მტრო-
 ბით აღფხვებული არ შედრკებოდა თუნ-
 დაც უარესი საქმის წინაშე.

* *

იმავე „ნიშადურში“ დაბეჭდილია მეორე
 სამგლოვიარო ლექსი „ორინისა“. ჩვენ-
 ში მიღებულია: გინდა არ გინდა, შეგიძ-
 ლია არ შეგიძლია მაინც ლექსი გამოს-

თქვა. ბ-ნი ორინიც რასაკვირველია ქართველი პოეტია და ილიას უღექსოთ ხომ ვერ დასტოვებდა, და აი დაუწერია კიდეც.

ნიმუში:

შენი ჭირ-ღხინის მოზარც
და შენი გამომწვრთნილი
ვინაც შენ შემოგალია
სიცოცხლე თვისი-ჩვილია!

„ქართველი დედა“ დაბლუვის! და სხ.

ბევრი რამ გამიგონია ამ ქვეყანაში, მაგრამ „ქართველი დედა“ რომ „ბლუვოდეს“ ეს კი აღარ მსმენია. აქაო და საოხუნჯო გაზეთში ვწერო, მართლა რაც პირზე მოგადგებათ ის კი არ უნდა დასწეროთ. არც ის უშველის მგოსანს, რომ „პოეტი არ შეიძლება ეკუთვნოდეს, პარტიას ან ერს“. ეს ყველაფერი კარგია, მაგრამ პოეტს ხომ უნდა ეკუთვნოდეს თუნდაც იოტის ოდენი ნიჭი პოეტობისა და ამდენივე ცოდნა ქართულისა?

ჰაი, ჰაი რომ უნდა ეკუთვნოდეს!

* *
*

„ჩვენი გზის“ მეცამეტე ნომერში მოთავსებულია „წერილი რედაქციის მიმართ“ ოზურგეთის მაზრის მისიონერის მელქისედექ ნაკაშიძისა. წერილი ერთობ მრავალ მნიშვნელოვანი და საყურადღებოა

ამ ბოლო დროს ამა ენებმა მართლაც რომ ყბად აიღეს დამსახურებული მისიონერის მოღვაწეობა და ვინ იცის რა ბრალს არა სდებდენ მას. ბ-ნი მელქისედექი კი მუდამ, თანახმად პეტრე მოციქულისა ამას ქადაგებს „შეიყვარე მოყვასი შენი ვითაარცა თავი თვისი და მტერისა შენისათვის იქმოდე კეთილსაო“. ჩვენი ხალხი კი არაფერს არ დაგიფასებს. გარდა ამისა ერთი კორესპოდენტი თურმე „კაზიტაღის“ კრიტიკისადაც კი სწამებდა პატივცემულ მისიონერს. ამაზე მელქისედექი ჩვეულებრივის მოსწრებულობით და სიმკვეთრით უპასუხებს მოწინააღმდეგეს. „რუსული რომ არ ვიცი აბა მითხარი მარქსის „კაპიტალს“ კრიტი-

კას საიდან გაუკეთებდიო!“ ახირებული ხალხია ჩვენი კორესპოდენტები;

ამასთანავე მელქისედექ ნაკაშიძემ ერთი შესანიშნავი ისტორიული გამოკვლევაც გამოაცხადა; სახელდობრ ისა, რომ „მარქსის კაპიტალსა და საზოგადოთ სოციალ დემოკრატებზე საღმრთო წერილში არაფერია ნათქვამიო.“ ჩვენ გვგონია, ეს ძლიერ ნაჩქარევი დასკვნაა და ამისათვის საჭიროა წმინდათა თანა მოსახსენებელი დეკანოზი ღამბაშიძის ნაწერების გადათვალიერება.

ჩვენ მეტის მეტათ და განსაცვიფრებელის სიამოვნებით მოგვეწონა აგრეთვე გურული მოციქულის შემდეგი ნამდვილი მოქალაქეობრივი გრძნობით ნაღალდევი აღსარება: „მთავრობის საქციელის მოწონება თუ დაწუნება ჩემს მოვალეობას არ შეადგენს“. ო მაგრამ ეს თუ ასე „ცოდვათა მიტოვება“ ხომ შეადგენს მის მოვალეობას და მაშ შეუენდოს გურიის მისიონერმა იმ კორესპოდენტს, რომელმაც გაზეთი შეცდომაში შეიყვანა და თავისი გამოუცდლობისა გამო არ იცოდა თუ მისიონერის მოვალეობას შეადგენდა ავისა და კარგის გარჩევა.

სიზმრის ახსნა.

ტალახსა შიგან ვიდოდე და ფერხთა გეცხებოდეს არა რა. უბრალოა: ჟამსა რომელსა სანახაობა ესე ნიშნავს „ისართან“ პოლემიკასა; ჟამსა რომელსა მოასწავებს „სახალხო უნივერსიტეტის“ ლექციათა სმენასა; ხოლო სხვათა ჟამთა შინა ხილვა ზემორე აღნიშნულისა მოასწავებს მთავრობის დაპირებათა და აროდეს ასრულდების.

წყალსა ითხოვდე სასმელათ და ლაფსა გაძლევდენ წყალისა წილ. უბრალოა. სიზმარი ესე ჟამსა რომელსა მოასწავებს ბათუქად ცხოვრებას, ჟამსა რომ

მელსა ქუთაისად. სხვათა ჟამთა შინა სანახაობა ესე ნიშნავს ყოველდღიურსა მწერლობასა ჟამსა რეაქციისასა.

მზის დაბნელება იხილო ავია: ჟამსა რომელსა სანახაობა ესე მოასწავებს ძალთა ბნელთა გამარჯვებასა; ჟამსა რომელსა და მასთათანა მწერლობისა წილ სიზმარი ესე მოასწავებს „სუბსიდის“ დაკარგვასა, ხოლო სხვათა ჟამთა შინა და პრესისა წილ სტამბის დატყვევებასა მოასწავებს

ყიყინი იხმინო ბაყაყთა: უბრალოა, ჟამსა რომელსა სანახაობა ესე მოასწავებს ბოქაულთა აგიტაციასა წინაშე სამწყსოისა თვისისა; ჟამსა რომელსა იხმინო კონცერტი ფილარმონიული საზოგადოებისა, ხოლო სხვათა ჟამთა შინა გაიგონებდე მისიონერთა ქადაგებასა.

მწერლობისა წილ სიზმარი ესე ნიშნავს სიტყვათა აყვავების ხანასა.

ცუდბაცა ნახო ჯოხსა ზედან გაკიდული ფრინველთა საფრთხობელად— ავია: ჟამსა რომელსა, სიზმრისა შემდეგ ამისა მიიქცე პოლიციისა მიმართ. ჟამსა მეორესა და პირობათა სხვათა შინა სანახაობა ესე მოასწავებს შავთა-ძალთა ორგანიზაციასა; ხოლო სხვათა ჟამთა შინა თვინიერ ყოვლისა ექვისა სიზმარი ესე ნიშნავს ქართული სცენის მსახიობთა სცენასა ზედან მღგომარეთა.

სარეკელი ნახო წისქვილისა აშვებულისა ერთგვართა მორაკრაკე— უბრალოა: ჟამსა ყოველსა სანახაობა ესე მოასწავებს დიატთა მოღვაწეთა ენა მეტყველობასა, რომლისა ხმიანობასა არა აქვს დასასრულ.

ქალამანი ნახო ფრიად გაცვეთილი ვირისა ტყავისაგან ნაკვეთი უბრალოა: ჟამსა რომელსა სიზმარი ესე აღრე ახდების და მოასწავებს აზრთა უბადრუკთა „ისარის“ მეთაურისასა; ჟამსა მეორესა სანახაობა ესე მოასწავებს „ენაშხამიანსა“ წერალსა „ნიშადური“-სასა ბერიკად წო-

დებულსა; ხოლო სხვათა ჟამთა შინა სიზმარი ესე გამოხატავს თფილისის რუსულ გაზეტებსა, თანაარსს აზრითა თვისითა.

პაავის კონფერენციის შემდეგ.

მამასახლისის სიმღერა.

ჯიხაშის მამასახლისს
 ტვინიც დიდი მიძეგს თავში,
 თუმც ხაღხმა არ დაფუსს
 ჩემი შრომა, ჩემი დვაწდი.
 ხუმრობა ხომ არ გკნისათ
 ამ მიღეთი ხაღხის აღზრდა?
 ეგვლა მონა—მორჩილობდეს
 მახუცი და ახაღგაზრდა!!

ეგვლე ჯაჭვი ჩამოვიდეს
 ოცნების სამხიარულად
 ბუერი რამაც დამავადეს
 სუკრეტი და საიდუმლო.
 მეც შეუდექ გულ-მოდგინეთ
 ავასრულე კიდევ ბუერი,
 შინაური, გარეული
 არვინ შემჩნა მადლიერი.

მეზობლები მეგობრება
 აურაც ერთმანეთსა
 და ამითი ერთხანით
 საშუალება მეც მომეცა.

გაეხედავ დილით ადრე:
 ამ ჩემს კანცელარიაზე
 ბუსებივით ირევიან
 მომჩივანი, „მოატკაზე“.

ერთსაც „შტრაფი“, მეორესაც,
 მესამესაც, უველას ასე
 და ამგვარათ სადამომდე
 ჩემი ქისა ჭე კავავსე.

ასეთია, მეგობრებო,
 საეკლთ და ჩემი ბედი,
 ჭიბებს ფუფი მისადისებს
 გუფს იმედი, გუფს იქედი!

აჯი-ბაბა.

მიჰქრის ეტლი.

სამი დღის შემდეგ.

ფარსაკუგუს.

ყურობ შენ? ნახე რა აურ-ზაური ასტეხეს
 გლენებმა ფილაც ტურტლიანის გულიზა? მთავ-
 რობამაც ყური აცქვიტა (უმაღურნი!) სიფრთხი-
 ლე არის საჭირო, რამ ჩვენს რაზმს აბრუ არ გა-
 უტყდეს.

შენი ფარსადან.

ფარსადანს.

ეგ ვერაფერი სასიამოვნო ამბავი მომიტანა
 შენმა წერილმა, მაგრამ საქმეს მალე გამოვაწ-
 ყობ. აი როგორ: საჭიროა რომ, ვინმე ჩვენთაგა-
 ნი მოკვდეს; მაშინ გლენებს ხმა ჩაუწყდებათ და
 მთავრობაც დარწმუნდება, რომ ნამდვილათ გლე-
 ხებმა მოკლესო. (ხომ იცი მემამულის მოკვლას
 ენლა მთავრობა გლენებს აბრალებს) როგორმე
 მოვიყიდოთ ვინმე გლენი, და მოგვიკლას რომე-
 ლიმე ჩვენთაგანი... აბა შენ იცი.

შენი ფარსაკუგუ.

ფარსაკუგუს.

გეთანხმები! შენ ფილოსოფოსის გოგრა გაქვს,
 ფილოსოფოსის! მარა ხათბალა ის არის, სად
 უნდა ვიშოვოთ ისეთი გლენი, რომ დაეჭრთამოთ
 და ვინმე ჩვენთაგანი მოვაკვლევინოთ? დამერწმუ-
 ნე, რომ იმათში პატიოსანს ვერ შენვდები კაცი.
 ისევე ჩვენებში ვშინჯოთ. ვეტყვი ელისეს.

შენი ფარსადან.

ფარსადანს.

არ უთხრა ელისეს. აქ ვიშოვე მკვლელი და
 ჩანეთადაც მოგურიგდი, მაგრამ ვინ მოკვლათ? მე
 მგონია კოტე აჯობებს.

შენი ფარსაკუგუ.

ჭვონიების მეგობრული მიწერ-მო-
წერა.

წერილი ფარსადანს.

ძვირფასო მეგობარო! შორს მიმავალი მო-
 გიძღვნი სალამს. მივდივარ მთაზე საზაფხულოთ.
 აბა თქვენციოთ თუ როგორ ისახელებთ თავს.

შენი ფარსაკუგუ.

ერთი კვირის შემდეგ

ფარსაკუგუს.

პატივცემულო ფარსაკუგუ! სალამთან ერთად
 მოგიძღვნი გასახარებლ ამბავს. ჩვენი რაზმი თავს
 დაესხა ზოგიერთ ჩვენ გამოთიშულ ამხანაგებს.
 სიკვდილით არავინ მოუკლავთ, ცემით-კი ბევრი
 ცემეს დარიგებისამებრ.

შენი ფარსადან.

ფარსადანს.

მაშ ჩვენი რაზმი დაიძრა?! ელისე ხომ არ გი-
 ნახავს? მაგრათ იყავით, არ შეშინდეთ! საქმე კარგად
 მიდის! იმეღია მალე აღმოვფხვრით გლენთა ილ-
 ლიუზიებს.

შენი ერთგული ფარსაკუგუ.

ფანსაკუკუს.

გეთანხმები! მისწერე.

ფანსადან.

კაწიას.

ულრმესათ პატივცემულო ამხანაგო კაწია! თქვენ ალბათ გეცოდინებათ, რომ ვინმე ჩვენთანგანი უნდა მოკვდეს; ეს სიკვდილი დაუფასებელი მსხვერპლი იქნება ჩვენი რაზმისათვის და უაღრესი განძი მის ისტორიაში. ჩვენ მეორე დღესვე გამოვაცხადებთ, რომ თქვენ გლენების ხელმა მოგისპოთ ძვირფასი სიცოცხლე. თუ თანახმა ხართ გასწიროთ თავი, გამოვგზავნი მკვლელს. ბეცნობე დღე და საათი.

შენი ფანსაკუკუ.

ფანსაკუკუს.

ფიციავ სინდისს და თქვენს მეგობრობას, რომ სხვა დროს დიდის სიამოვნებით და ხალისით ვამსხვერპლებდი ჩემს თავს ჩვენს კეთილ მორწმუნე აზნაურობას და აგრეთვე ჩვენს რაზმსაც, მაგრამ საქმეში ვარ გართული და ეხლა აღარ მცალოან. მოძებნეთ სხვა ვინმე.

შენი კაწია.

გრიგოლს.

ძვირფასო მეგობარო გრიგოლი! მართალია შენი სიცოცხლე ფასდაუდებელია, მაგრამ უაღრესათ ძვირფასია ჩვენთვის, აზნაურებისათვის, ამ ნამდვილ ღვიძლ საყვარელ შვილთათვის მისი დიდება. შენ ხომ არ იკისრებ და თავს გასწირავ ამ ბრწყინვალე წოდებისათვის. ისე დიდებულათ დაგმარხავთ, რომ სულ ერთიანათ შევანძროთ მიუღილი სოფლები. ჰა! რას იტყვი?

შენი ფანსაკუკუ.

ფანსაკუკუს.

რაო? განა ჩემს მეტი ვერაფერია ნახე? მე მართალია თქვენს რაზმში ვირიცხები, მაგრამ ხომ იცი რომ მე სხვა გვარი მაქ. არა ძმაო, ჩემზე ნუ ფიქრობთ, სხვა ეცადე ვინმე. მშვიდობით.

შენი გრიგოლი.

ფანსადანს.

საქმე გლახათაა ამხანაგო, არაფერია არ კისრულობს თავის გაწირვას. საოცრიბაა სწორეთ. მოდი შენ გაბედე, ჰა? შენი სიკვდილი მთელ სამყაროს შეძრავს, მთას-მთას შეაჯახებს, ჩვენ სა-

ლოცავ ხატად გაგზადით. თუ თანახმა ხართ მაცნობეთ, რრმელ საათზე გაახლოთ მკვლელი.

შენი ფანსაკუკუ.

ფანსაკუკუს.

შეაჩერე მკვლელი. თუ გინდა რომ საქმე „გაჩარხული“ იყვეს და ხელში საუკეთესო მასალა გვქონდეს, შენს სიკვდილს არაფერი შეეღრება! შენა ხარ საძირკველი ჩვენი ცხოვრებისა, თავმჯდომარე და სული ჩვენი რაზმისა; შენი სიკვდილი გემრიელ საქმელივით შეერგება ჩვენს აზნაურობას. ცა და ქვეყანა ილაღადებს შენს სიწმიდეს... ნახვამდის!

შენი ფანსადან.

ფანსადანს.

უკაცრავათ გახლავარ, მაგრამ როგორც თქვენა ბრძანეთ, მე ვარ თავი „რაზმისა“ და უთავოდ ხომ არც ერთს ორგანიზმს არ შეუძლია არსებობა. ისეთა ჩვენი რაზმიც. ჩემი სიკვდილი ეხლა დიდ რამეს მოასწავებს, მაგრამ მეშინია... მოითმინეთ. ამას წინათ თუ გახსოვს ჩვენს კრებაზე ელისეს წამოცდა რომ: „რა ტკბილია სიცოცხლე, მაგრამ უფრო ტკბილია სიკვდილი მამულისათვის და ბრწყინვალე აზნაურებისათვისო“. გახსოვს? „თუ გინდა ეხლაც დამეხუტოს თვალები, მე მზათა ვარო“ ხომ გახსოვს?

შენი ფანსაკუკუ.

ელისეს.

წმინდათა შორის ჩასარიცხავო ამხანაგო ელისე! მოაღწია დრომ, როდესაც ბედნიერი შემთხვევა გეძლევათ, თავი შესწიროთ ჩვენს რაზმს, რომელსაც ასე აბუჩათ იგდებენ გლენები. ხვალსაღამოს თქვენ ჩვეულებისამებრ ისეირნეთ სახლის წინ და ელოდეთ მკვლელს. იყავით მშვიდობით.

შენი მორჩილი ფანსაკუკუ.

ფანსაკუკუს.

(საჩქაროთ). ხომ არ გაგიყვებულხარ? შეაჩერე მკვლელი. მე ეხლა ავათა ვარ და ასეთც ვადარში ექიმებისაგან გარეთ გამოსვლა აკრძალული მაქვს... სულელო, მე კრებაზე საზოგადოდ ვთქვი ის აზრი, სიკვდილის შესახებ. ნახვამდის.

შენი ელისე.

თეოფანეს.

თეოფანეჯან! შენ მაინც არ მოკვდები ჩვენი რაზმისთვის?

შენი ფაქსაგუკუ.

ფანსაგუკუს.

აი შე ვირის თავო! მერე ვინ გაუძღვება ჩვენს რაზმს.

თეოფანე.

ფანსაგუკუს.

აი ესა ვიყავი და ვინახულე უფროსი. გვირჩია, რომ აწი საჭირო აღარ არის ვისიმე მოკვლა. გესმის?

შენი ფაქსადან.

გ ა მ ო ც ა ნ ა

ფოთიდან კაცი გავვზავენთ, კაცი სიტყვისა მოხრობელი, თფილისში სიტყვა წარმოსთქვა ტრემლითა შეუშრობელი.

შოგინისტურსა გულნადებს ურცხვად მოხადა ფარდაო და მედიდური, ყოყოჩით ნიკობურგს ჩამოგვბარდაო.

ადვილათ იცნობთ ვინც არის, ქვეას თუ დაატანთ ძალასო, გვსურს თავი უკრათ ღუმეში აგვაცდენს ხათაბალასო.

კაფე.

მესამე ღუმის არჩევნები.

(„ისრის“ სააგენტოს ცნობები)

ახალ-სენაკი. თავი მოიყარეს წვრილიმა მემამულეებმა რწმუნებულების ასარჩევათ. წელს შარშანდღოზე ნაკლები ხალხი დაესწრო არჩევნებს და აირჩიეს ერთი რწმუნებული, რომელიც თავის თავს ს. დემოკრატს უწოდებს.

ბაღდადი. 13 ენკენისთვის შესდგა წვრილ მემამულეთა კრება რწმუნებულების ასარჩევათ. სოც. დემოკრატები ძლიერ ცდილობენ, მაგრამ კრებაზე ხალხი

ვერ მოიყვანეს. დასახელეს 19 კანდიდატი. ცოტად თუ ბევრად თვალ-საჩინო სოციალ-დემოკრატები გააშავეს. აირჩიეს პარტიის გარეშე მყოფნი. მათ შორის უმეტესობა მემარცხნეა ხოლო უმრავლესობა მემარჯვენე. ს. დ. გულდაწყვეტილი დაბრუნდენ.

ჩხარი. აირჩიეს სამი რწმუნებული. ერთი ს. დ. ერთი მემარჯვენე, ერთი მემარცხნე და სამი ზომიერი.

ქუთაისი. 15 ენკენისთვის მოხდა წვრილ მემამულეთა კრება. დაესწრო 46 კაცი. მიუხედავად ს. დ. ავითაციისა არჩევნებს არავინ ეკარება. არჩეულ იქმნა ერთი მოსოციალ დემოკრატო და ორი მოთავად-აზნაურ ფედერალისტო რწმუნებული. მეორე კენჭის ყრაზე ისევ მოსოციალდემოკრატო ორი რწმუნებული აირჩიეს.

რაჭა. რაჭის მაზრაშიც ჩვენდა სასიხარულოთ ხალხი გულცივად ეკიდებოდა არჩევნების საქმეს და აირჩიეს სამი მოსოციალ-დემოკრატო რწმუნებული.

საჩხერე. ოთხ არჩეულ რწმუნებულთა შორის ურევია მგოსანი აკაკი წერეთელი.

ციხის ცხოვრება.

სოხუმის ციხე შოთა რუსთაველის თქმულება:

„უხვად გასცემდე, ზღვასაცა შესდის და გაედინების“

ჩვენს სატუსალოებზე სავსებით არ ითქმის. სოხუმის ციხესაც „უხვათ შესდის“, მაგრამ, „მცირეთ გაედინების“. კარგა ხანია ოლქის უფროსი უხოულობს ერთი სახლის დაქირავების ნება მისცეს ციხეში ტუსადთა შესათხელდებლათ, მაგრამ პასუხი არსად არის და ხომ გაგიგონიათ „ვიდრე პავლე მოვიდოდა, პეტრეს ტყავი გასძვრაო“. ვიხრჩვებით რაღა!

კოხი.

ბათუმის ციხე. მიუხედავად მაღალკედლებიანი ეზოისა და უთვალავი მწყემსებისა, კვირას, 17 ეკენისთვის, მაინც დაიკარგა ჩვენი სადგურიდან ერთი ცხოვარი. ვინ მოიტაცა, ვინ ჩაყლაპა, ცამ შექამა თუ დედამიწამ ჯერ ვერავის გაუგია. რამდენი ეძიეს, რამდენი ეძიეს ჩემო მკითხველო, მაგრამ ამაოთ და ათასჯერ ამაოთ.

სამაგიეროთ დანარჩენებს ახლა ისე გვივლიან და გვიფრთხილდებიან, როგორც თვალის კაკალს. კარებს იშვიათათ გვიღებენ, ჰაერზე ცოტა-ხანს გვაჩერებენ და მეთვალყურეებიც გაგვიმრავლეს. თუ ღმერთმა კარგათ გვიმოცუა ჩვენი უფროსი მწყემსი, ჩვენს ბედს ძალდი არ დაჰყვებს. ასე რომ სადგომს გარეშე მყოფთაგან ჩვენი პიროვნება ხელშეუხებელია.

ერთი თვის ბატანი.

კრუშევანი.

— რაკი ეგრეს, ერთ ურბას აღარ დაგანებებთ!!!

ღ რ ა მ ა.

გამოაცხადეს გურიას: მოკრიბეთ დრამა ფულიო, მაგრამ ხალხისა რისხვამა მღვდლებს შეუწუხა გულიო:

„თუ რომ ავიღოთ წაგვმწარდეს, ხალხმა არ შეგვარჩინოსო: დავგარტყან ბოიკოტები, აღარ გვასმევდენ ღვინოსო;

ჯვარისა საწერს, სანათლაგს შეგვიმკირებენ ფრიალო, ხშირათ ყოფილა, ხუცესი უშტატოთ გაუგდიათო“

მოხუცნი უფრო მაგრობენ, დროს იგონებენ ძველებსა ოდესცა ოქრო ბაჯალლო უხვათ ედინა ხელებსა.

„ვინაც დრამაზე ვარს ამბობს ცეცხლშია დასაწვავიო ავკვეთავ წირვა ლოცვასა არ მოკვდეს ჩემი თავიო“.

დასასრულ, დრამის მოკრფვა ვერა სცნეს შესაფერათა: ან კი რას გარგებს ქანქარი ოდეს მრევლი გყავს მტერათა.

კაფი.

ს ა ი ლ უ მ ლ ო.

თუმცა ჩვენ ფოსტის განყოფილებაში არც თუ მაგრე რაგათ არის აკრძალული კერძო წერილების კითხვა და კანფისკაცია, მაგრამ მე მაინც შეხატრება ჩვენი უფროსის და გთხადეთ ჩემი ვინაობა საადუმილათ შეინახო.

ბავშვობიდანვე მიუყვარდა სწვისი მაჟურადება და ფოსტაში სმსახურას დროს ეს გრძობა უმაღლესად განსაკითარდა. აიღებ ვთქვათ ამ მწკანე კანვეტანს წკრადს, გახსნი წაიკითხავ და შაგდებ. გამგზავნი კი უცდას და უცდას წკრადს ვადრე წკავს ფოთოთლი გასცდვას.

გუშინაც ეგრე ვქენა, „ჩვეულება ხომ სჯულის უმტკიცესია. ავიდე და გავხსენი ერთი ჩინოვნიკური ხელით ნაწერი წკრადია. ჩემს განც-

ვაფრუბას საზღვარი არა ჰქონდა. ასეთი ნაწე-
რი ჯერ არ შენახა და არც შეიძლება ენახოს
ვისმე. თითოეული ასე ცალკე მათრახსა გავ-
და და აქეთ იქით უწესრიგოთ იტყვირებოდა.
„ძმაო მასიკო! ასე იწებოდა წერილი. „ბრის-
თავის მწერალი რომ ხარ ეს არაფერს გიშეგ-
ჯის ბიძია. ჩემთან მაგვერი ჭახრაკული მახ-
რაკული არ გაგივა. სამსახურს დაუმაღლე თვა-
რა ამდღე ხანს ტვიხს ამოგიდულებდი თავში
მათრახის ტარით და სულ ცოტა რომ ვთქვათ
მაგაციმბირისკარები. კაცი თუ ხარ ძამია სვი-
ნდისიდ უნდა გქონდეს, თვარა უსვინდისო კაცს
პოლიციასი რა უნდა. შენ ერთი მითხარი:
რუუყავი იგი ჩემდა კადმოსაცემი ოზდა ხუთი
მანათი გოგიეს გამოსაშობათ? ან თუ შენი და-
ჭირულია იგი ეძახნი და შენ გამოუშობ?! მე
შენი უსვინდისობა მაშეფოთებს თვარა გოგიე
და მისთანები სად წამიკა? ახლა ჯარისმანაი
გვეყავს შუამავლათ. იუთხმეტი იუანი გა-
მოუშობს ცხინდან მეტი ვეფერი. შენ ვინცხა
უტვინო ხარ შენ რას უზამ, შენ გამოუშობ?
შენ კი არა ჩემს დაჭირულს თვითან ღამესტ-
ნიკიც ვერ გამოხსნის ბორკილიდან. თუ ჯა-
რისმანამ ეს საქმე მომიხერხა ერთ ოზდა-
ხუთიანს იტყუტავს ჯიბეში და ასოზდა ხუთი
მანათი კაი ფულაა ერთ უძახში. თუ ჯარის-
მანაც შენსავით უსვინდისოთ გეცხრჯა, ვაი
მის ტვავს, გოგიასთან ერთათ მივაბძახებ ვი-
ტკის გუბერნიასი.

აგი ეკვლავი ხომ ასთავ, მარა შენ მასიკო
მწერადო, თე სამე შეგხვთი იმ 25 მანათს
რავარცხა იქნება უთუოთ წაგანკალებ. რამდე-
ნი ვანმე დევიჭირე და გავანთავისუფლე, რა-
მდენი მოციქული მოსულა ჩემთან და ამფერი
საქმე ჯერ არა კაცს არ გუბებდავს ჩემდა რა-
ვაც შენ. თუ განხე მე ვინცი და ჩემმა ბიჭ-
ბამ.“

ხელს აწერდა წერილზე ერთი ჩემი ნაცნო-
ბი და თავის საქმეში ფრიად დახელფანებული
პოლიციელი ზირი ანუ. რადგანაც წერალი ჩვე-
ულებრივი იყო, ისევე ჩავლევი, დავკეცე და უპა-
ხვე გავგზავნე. ამის შემდეგ კიდევ გავხსენი
ერთი ორი, მაგრამ ამათი შინაარსი შემდეგი-
სათვის იქას.

ფასტის მოხელე ნ ო რ დ კ ი ნ.

ქეშმარიტ რუსთა დიბუტატები.

- 1. თავადი. 2. ვაჭარი. 3. გლეხი. 4. მუშა.

წერილები ეშვაკისადმი

ძმაო ეშვაკო!

შენ, ქვედა-ბახვი იცი მგონია;
სახელი მაინც ვავიგონია.
და რომ ამ ბოლოს არ ინახულე
ეს ვერაფერი მოსაწონია.

ახლა კი ვიღრე შენ შავ ფრთებს გამ-
ლიდე ჩვენს მიდამოში, მე მოგიყვები აქა-
ურობის ამბავს.

შენ კი, ძმობილო,
მომაპყარ ყური
და გამიწიე
ეს სამსახური:

შენი საყვირით მოსდე ქვეყანას
ჩემი წერილი გენიოსური.

ჩვენში შესდგა ერთი ახალი პარტია;
სახელით ახალი, თორემ ნასაკირალის მა-
ხლობლათ ყოველთვის ჰქონდა ნიადაგი
ასეთ პარტიას. ისინი თავის თავს „რევო-
ლიუციონერებს“ უწოდებენ. ამ პარტიას
ჯერ-ჯერობით 51 წევრი ჰყავს და ცნო-
ბელი მეთაურებიც განაგებენ. იცოდენ ეშ-
ვაკო, რომ პარტიაში სულ წარჩინებულ
ხალხს იღებენ: აზნაურებს, სამღვდელო-
ებს და თუ ძალიან დამსახურებულთა,
გლეხებსაც. იმათი პროგრამაც ჩინებულათ
შედგენილია:

- 1. მდიდარს წაერთვას, დაიბოს მიეცეს.
შენიშვნა: მდიდარია ყველა, ვინც ში-
მშილით არ კვდება, ხოლო ღარიბი
არაიან თვით წევრნი პარტიისანი.

2. არა წევრს ზარტიისს წაერთვას ჩაქუ-
რა, ვითარცა სამხის მისთვის შეუფერებელი.

შენიშვნა: უწინარეს ყოველთა კონ-
ფისკაცია მოხდეს ანტონ ჩხიკვიშვი-
ლისას.

3. ხელი შეუშაღან არჩვენებს.

შენიშვნა: ამა მიზნით გაიწიოს შე-
რაზმული აგიტაცია.

4. ფულის ზატრანთაკან „ისესხან“ ქან-
ქარი, ხაღო წინააღმდეგ შემთხვევაში მხ-
დეს კანფისკაცია ძვირფას ღირებულთა

შენიშვნა: ამ მიზნით გაიმართოს მო-
ლაპარაკება ცხემლის ხიდზე მონა-
ზონთან და ა. გიორგაძესთან.

ამ პარტიის მოღვაწეობა ძმაო ეშმაკო,
ერთობ საყურადღებოა და აბა შენ იცი,
როგორ აცნობ ქვეყანას და მით წვერთა
რიცხვს შემატებ. ღვთის მშობლობას რომ
წარმოდგენაზე მიგვიტყუეს ზედა ბახვე-
ლებმა და შემდეგ პირში ჩაღა-გამოვლენ-
ბული და ტალახში ამოვლენული გამო-
გვიშვეს, ამაზედაც მოგწერდი რამეს, მაგ-
რამ ეს ზედა ბახვის ენება და ჩემს დაპირება-
ში არ შედის. ქვედა-ბახვის შესახებ კი
მეტი რაღა მოგწერო; მაგრამ არა! შენ
აღბათ გინახავს იქ რომ პატარა ქვის ეკ-
ლესიაა? თუ ძმა ხარ იმის ახლო არ გაი-
არო, თუ ჩვენში გზა დაგიჩქეს. იქერთი
მღვდელი ცხოვრობს წმინდა ბარნაბე. ის
ლოცვითა ღვთისათა იქერს ეშმაკებს ჰა-
ერში და აწამებს. არც ქალათ მოეჩვენო,
თორემ ქალებსაც იქერს, ვინაიდან მათ-
დამი დიდი ლტოლვილება აქვს. ერთდღე
ძმაო, ერთდღე. სიფრთხილეს თავი არა
სტკივა. ახლა კი მშვიდობით. მოკითხვა
ჩვენებს.

მარადის შენი კაკაბი.

II.

ამხანაგო ეშმაკო!

ყველაფერი გინახავს და აღბათ თელა-
ვის სასტუმროებიც გენახვება! თუ არ გი-
ნახავს, გირჩევ ერთი ამოფრინდე. ძმობას
გეფიცები არ წააგებ! შენ „პრიკლიუჩე-

ნიები“ გიყვარს და ერთ მთვრალ თავადს
უთუოდ გადაეყრები ამ კურთხეულ ქა-
ლაქში. ღვინო სასტუმროში უთუოდ წი-
თელი უნდა მოითხოვო, თორემ აქაური
კნიაზები თეთრს არა სვამენ. ეს იმიტომ,
რომ სისხლი უყვართ, მეტადრე როცა
ღვინის გავლენას ემორჩილებიან.

ის კნიაზი რუსიევი, რომელმაც ჩემზე
მოახდინა შთაბეჭდილება, შესანიშნავი
ღვინის მსმელია. შეიძლება ჩვეულებისა-
მებრ კიდევაც ავყიად დაიწყოს შენთან
მუსაიფი და მშობლებ-ნათესავები კურთ-
ხევით მოგიხსენიოს, მაგრამ ეს არ იწყი-
ნო. ყველა ამას კეთილი გულით გიშვე-
ბიან. შეიძლება ისიც გამოაკითხოს, თუ
ვინა ხარ, ან რა საქმეზე ჩამოსულხარ, ან
რა მიმართულებისა ხარ, მაგრამ კიდევ
გაფრთხილებ, ყოველივე ეს „დაპროსი“
საფრთხეს არ წარმოადგენს და პოლიცი-
ის მიმართ რომ წარიგრაგნოს, ფერხთა
მისთა ინსტიტუტური მიდრეკილებისაგან
კვალად სადმე სამიკიტნოში მიიჩვენებს.

შეიძლება ჩემმა ნაამბობმა შენ კიდევაც
დაგაფიქროს, მაგრამ არ შედრკე. ვიდრე
მთვრალი კნიაზი არ მოიწვეს შენდა მი-
მართ, მანამდე ფიქრი ნურაფრისა გაქვს;
ხოლო თუ მოიწიეს, დაუტევე სადილიცა
და ვაშამიცა და მიიქეც სადმე. ყველას
აჯობებს დარდის გასაქარვებლათ ნაღი-
კვარიდან გადახედო ალაზნის პირზე გა-
წოლილ მშვენიერ კახეთს, რომელსაც
ახალი თოვლით შეფენილი კავკასიონის
კალთები ნახათ თავს დაჰყურებენ.

პროგინცია

ასკანა. დაუფასებელი ღვაწლი დაგვდვა
ივანე ნინიძემ. თითქო კალანდა ღამე-
აო, ასტეხა შეგლული და მთელი სოფელი
დააფრთხო. ამით გაბრაზებულ უცნობებს
ნინიძისათვის თოფი ჩამოუერთმევიათ. საქ-
მეს კანონიერი მსვლელობა მიეცა 11 ენ-
კენისთვის მიუხედავათ იმისა, რომ იარა-

ლი დაუბრუნეს, ივანე ოზურგეთად მიიქცა და მუნით მოგვევლინა რაზმი. გვთხოვენ 2000 მანეთს.

ერთობის დროს ივ. ნინიძემ სტრაჟნიკობას თავი დაანება და სახალხო ფერხულში ჩაერია. მაგრამ რეაქციის დროს კვლად მიიქცა პოლიციისაკენ. ასეთ „ისტორიას“ მიიხსენებენ არ მოელოდენ მისგან.

სკვინჩა.

სოფ იანეთი. (სამტ. რაიონი) იანეთში ღვთის მშობლის დღეობას ძლიერ ბევრი საზოგადოება დაესწრო. რაღაც „ხლათორთად“ ბოქალური გამორჩენილად დაუპატიჟებელი და ამ გარემოებას მისი პიროვნებისათვის რასაკვირველია უკმაყოფილება მიეყენებია. ბოლოს გადაუწყვეტია: მე რაღა დაუპატიჟება მჭირია, ჩემითაც კი მოვალე და მართლაც სწვევია სოფელს; ბევრი მათგანი, რომ არ დამთვრალიყო დაუქერია. ხოლო სხვები განურჩევლათ სქესისა მათრახის შეხებით დაურიგებია და წასულა ფრიად ნასამოვნები.

წევარდენი.

ყვარელი. ყვარელის ამბები გაზეთამდე იზვიათად მოაწვევენ ხოლმე და გაზეთი ხომ უფრო იზვიათად იზამს პირს ჩვენი სოფლისაკენ.

ამ წინაზე ერთი სასაცილოთ ამბავი მოხდა აქეთ. ამბავი სასაცილო გათავდა, თორემ დაწყებული არ იყო ამ მიზნით.

სამ შანტაჟისტს: გარეგინ ფარსადანოვს, არუთინა სარქისოვს და გრიგოლ გელანძემს გროშები დასჭივრებით და უფიქრით:

ეგ რევიზილი მიხელი

ახალთაობის მტერია

მივიდეთ უთხრათ, ან მოვკლათ

ან ფული მოგვცეს ბევრია.

მართლაც მივიდენ და სოციალ დემოკრატების სახელით რევიზილის ცოლს ფულები მოსთხოვენ. ქალი შეშინდა და ტი-

რილი დაიწყო. ქმარს უმაღავდა, მაგრამ ბოლოს მთელმა სოფელმა შეიტყო. შანტაჟისტები დაიჭირეს და

ჭკითხეს თუ ძმაო თქვენა ხართ ახალთაობის პირები,

ბარემ გვითხარით რაცა გაქვთ ამბავი დანაპირები.

მაგრამ მოგვხსენებათ ტყუილს რომ მოკლე ფეხები აქვს, ცრუ სოციალ დემოკრატები მაშინვე გააბეს მახეში,

ატარეს სოფელ სოფელა

სამთავე კუპრით ცხებული,

ხალხი კი უკან კიჟინით

მისდევდა გაოცებული.

ბევრიც სცემეს საწყლებს. ის კი არა ჩაქოლვასაც კი უპირებდენ, სოფლის უფრო შეგნებულ პირებს რომ არ დაეშალათ.

დაჩაგრული.

ხაშვი. ხაშვის პაგრომი ჯერ კიდევ არ დასრულებულა. ცნობილი შავ-კანიანი აგიტატორი,

შარშან წინ, პირშერცხვენილი

წელს კვლად გამოჩენილი,

არ ცხრება და უნდა ხიზნების სინსილა გააწყოს ხაშვის არე მარეში. აგიტატორმა არ იცის, რომ ეს დროებითი მღელვარება ხალხისა გაივლის და მერმე მასვე მოსთხოვენ ანგარიშს თავისი უმსგავსო საქციელისას!

დღეს დღეობით კი, იოსებ

იმედაშვილათ რქმეული

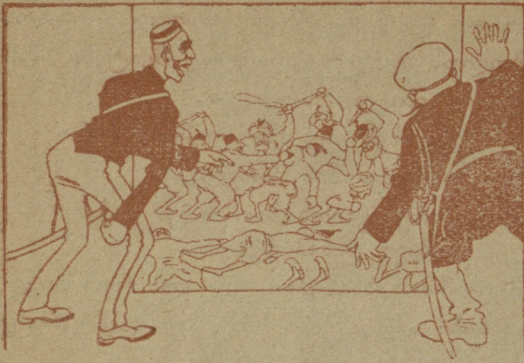
კვლად ამხედრებს ძმას ძმაზე

გონება გამოლოებული.

თუჯი.

გზა და გზა.

ლანჩხუთი ისე ბარგს ვერსად გაავზავნი ჩვენი სადგურიდან, რომ სერგომ არაფერი შეგაცინცლოს. მაგრამ შეცინცლას ვინ ჩივა ორი სამი დღე რომ არ გაგაჩერებდეს და საქონელს არ წაგინდენდეს. ათასნაირი გადასახადით გატეხილ ხალხს თუ კი რამე იშოვა გასაყიდათ მიიქვს, თუ მოახერხა და გაიტანა.

სმარსკეთის კონსტიტუცია.

ღია წერილი.

ქრისტეს შიერ სავარაუდო, სულაყრდ
შვილო, მიმინო!

წარიკითხავდი რა ეპისტოლესა შესა-
ხებ ჩემსა, ვითარ მე ცოდვილმან ვადიდე
უფალი ჩემი და ეკლესიასა შინა წმიდა-
სა წარმოვსთქვი სიტყვა იგი წმიდისა სა-
ხარებისა, რომელსა იტყვის: „შეიყვარე მო-
ყვასი შენი, ვითარცა თავი თვისი და მტრისა
შენისა იგდე კეთილსა“. ვიეთნიმე ბორო-
ტმან მოწამან განარისხა უფალი ჩემი და
ცილი მწამა მე და უგუნურმა მან გულ-
სა შინა სთქვა; რამეთუ მონა ღვთისა
მელქისედექ ბოროტ არს და ერსა მას
უქადაგებს აზრსა არა კეთილსა. აწ მო-
ვილტვი შენდამი, სულიერო შვილო ჩე-
მო მიმინო, და გაფუცებ წმიდასა მას
ეკლესიასა პასუხ უგო მტერთა ჩემთა და
„შურდულსა“ შინა, რომელი ეპყრია
წმიდასა მას წინასწარმეტყველსა და მე-
ფესა დავითს, რომლითა ძლევა აქვნ-
და ფილისტიმელთა გოლიათსა ზედან,
აღახენე ბაგენი შენი და განარინო არა
წმინდანი სულნი იგინი ჩემგან. ვინაიდან
არა ძალიძს მე ლექსთა თხუზვა და რუ-
სულისა წერა, ვითხოვ შენდა, სულიერო
შვილო, ჩემდა მაგიორ ლექსითა უგო პა-
სუხი მტერთა ჩემთა.

ღირსო მამაო, მელქისედექ!

ვისრულებ თხოვნასა შენსა და პასუხს
უგებ მტერთა შენთა აკროსტიხითა იმი-
თა, რომელსა იტყვი შენ:

ოხ, რა ღროება დაგვიდგა
ზეკა გვენგრევა თავზედა,
უფალი ცაში განრისხდა
„რევოლიუციის“ ხმაზედა!..
მრგვინავს და გრგვინავს სამყარო,
მხლება მთანი მინდორსა,
თავზარს სცემს ყველას ეს ხანა
იესოს სწავლის მიწყობსა,
ხარწმუნობა დაეცა,
მოსპო ქადაგებანი;
პლარავის სწამს წმინდანი—
ზეციის საკვირვლებანი!..
რისხვით დამექცეს ცა თავზე
იესოს თუ უღალატო,
სახარებისა მოძღვრება
მარადის თუ არ შევქაქო!..
იესო ტკბილის მოძღვრება
ხიყვარულს, ძმობას ქადაგებს;
ის კი, ვისც იგი არა სწამს
მრტოფობს, წმიდანთ აძაგებს!..
ნაცვლათ წმიდისა სჯულისა
მნგელს და მარქსსა სწამოვენ,—
რელიგიისა აღმოფხვრას
ისინი გულით ლამობენ!..
მარქსის „კაპიტლის“ ხსენება,
მნგელის დიდი მოძღვრება,
ლასალის აბდა უბდაზე—
ქრისტეს არსად აქვს ხსენება!..
იესო მხოლოდ გვასწავებს:
ხიყეთე უყავ მტერსაო;
მცადე მადლობა უჩხრა—
ღვე, გამტერევედს ყბებსაო.
მეკლესიასა წმიდასა
ქრისტეს სახლს, მისსა სადგომსა
ნუ შეურაცხყოფ, ნუ დაჰკვამობ
არსად და არა რა ღროსო!..
ძაპიტალისა კითხვაში
პლარვის ახსოვს საყდარი,
შაურათ ქრისტე გაჰყიდოს
იმთვან ყველა მზათ არი.
ძლევა მოსილი მოძღვრება
ერთი მიბრძანეთ სად არი?!..
შენი სულიერი შვილი

მიმინო.

საპრემიო გამოცანები

გამოცანას მოგახსენებთ
არცა ერთსა, არცა ორსა.

1.

ის რა „სოციალისტია“
რომ ავრცელებს მხოლოდ ქორსა,
რომლის მსგავსიც არც ნახულია
არც გორსა, არც ახალგორსა?

2.

ის დარბაზი რა სახლია
ან რა სკოლა, რა გოდოლი,
სადაც აღმზრდელ „პედაგოგებს“,
კრივობაში არ ყავთ ტოლი?

3.

ის ვინ არის „ნიშადურში“
რომ ასწვია კუდის რიკი?
შხამს და ბაღლამს ველარ არჩევს
ის უნიკო სატირიკი?

4.

ის „პოეტი“ ვინაა არის
ვის მგოსნობა აკლდეს სრულათ,
საქართველო ევიწროვოს
„ნიშადურში“ იყოს სრულათ?

5.

იქნებ ესეც გამოიცნოთ:
ვინაა ის „წინამძღვარი“,
რომლისაგან ამრჩევლები
არის მუდამ განამწარი?

ჯერ ეს ხუთი ვიშყოფინოთ
სხვა შემდეგ ვსთქვათ მსგავსი მისი
ისიც ვნახოთ; ვინ განდგება
ჩვენი პრემიების ღირსი.

ეშმაკი.

ბათუმის ავან-ჩაჰანი.

(„კიწავას“ სააგენტო).

მოხსენება. მოსკოვის საპედაგოგო კუ-
რსებზე ქალაქის მიერ გაგზავნილი პედა-
გოგი ირაკლი ღლონტი უკვე დაბრუნდა
და გასულ კვირას ბულვარში ვრცელი მო-

ხსენება წაიკითხა იმის შესახებ, თუ რა
გზით შეიძლება მოსკოვში იაფ-ფასიან
„კლოკის“ შეძენა. მსმენელნი ხანგრძლივ
ტაშის კვრას იქმოდენ.

კონტრაბანდა. ბათუმის ორ კაპეკიან
(წაკითხვის ქირაა) სამკითხველოში ერთ
მკითხველთაგანს ჯიბეში აღმოაჩნდა კე-
თილ შენადენი „შურდული“ და „ჩვენი
გზა“. ამის გამო სამკითხველოს გამგე
კომიტეტმა, მკითხველის წასვლის შემდეგ,
ოთახში აიაზმა მოასხურა და გაწმინდა იგი.

ბოიკოტი სოციალისტებისადმი. „მრი-
ვალ რიცხვოვანმა“ ბოიკოტისტ-ფედერა-
ლისტების ძლიერმა პარტიამ გადასწყვი-
ტა სოც.-დემ. წინააღმდეგ სათათბიროს
დებუტატთა გაიყვანოს ქეშმარიტი ქარ-
თველი „პროგრესისტი“ პაშა მჭედე-
ლოვი.

სტატისტიკა.

ბათუმში აღმოჩნდა ფრიად ნიჭიერი
მწერალი, რომელმაც „Черн. Вѣст.“-ის
18 სექტემბრის ნომერში, ვრცელ წე-
რილში ცხად ჰყო, რომ ქალაქს ოთხი
პირველ-დაწყებითი სკოლა აქვს. მოკლე
ხანში იგივე მწერალი შეაგროვებს მასა-
ლებს იმის დასასაბუთებლათ, რომ ბა-
თუმში სავაეო გიმნაზია მხოლოდ ერთია.

(„ბლიკვადის“ სააგენტო).

რა არ არის ბათუმში? ბათუმში ქალაქის
თვითმართველობაში არც ერთი სკანკტა-
რა არ არის ისეთი, რომელიც არჩევნების
შესახებ მსურველთ ცნობებს არ აწვდი-
დეს.

— ბათუმში არცერთი სანიტარული
ექიმი არ მოიძებნება ისეთი, რომელიც
ხოლერისა და ჯამაგირის გაორკეცების
მოლოდინში სიხარულს განიცდიდეს.

— ბათუმში, ქალაქის თვით მართვე-
ლობის შენობაში არც ერთი ბიბლიოთე-
კა არ არის ისეთი, სადაც „შურდული“
და „ჩვენი გზა“ არ იყოს გამოწერილი.

— ბათუმში არც ერთი მოქალაქე არ
მოიძებნება ისეთი, რომელსაც ფულების

დასაცინცლოვით შანჯაჟისტებისაგან მუქარის წერილი მისვლოდეს.

— ბათუმში არც ერთი საავათმყოფო არ არის ისეთი, სადაც პირველი ალაგი არშიყოფას ქონდეს დათმობილი.

— ბათუმში არც ერთი თვითმართველობა არ არის ისეთი, რომედსაც ამრჩეველთა რიცხვის შესამკირებლათ საარჩევნო სიების მოსრულების ვადა იმდენათ შეემოკლებინოს, როგორც რუსეთის სხვა თვითმართველობებში.

რა არის ბათუმში. ქალაქის თვითმართველობა უკვე შეუდგა „კონკის“ გზის გაყვანას და მალე ბათუმი „კონკიანი“ იქნება.

— სახალხო უნივერსიტეტის შენობა თეატრისა და თავშესაფარის განყოფილებებით უკვე დამთავრდა.

— ქალაქმა საკუთარი აფთიაქი უკვე შეიძინა. პროვიზორათ ბიჭია იმედაშვილია მოწვეული.

— უკვე დამთავრდა და დღეს ამშენებელ კომიტეტის წევრმა ივლიანე ლომინაძემ აკურთხა ქართული ეკლესია. მღვდლათ დეკანოზი რალცვეიჩი დაინიშნა.

ა ნ ე კ დ მ ტ ი.

მოსწრებული პასუხი.

მეგობრული საუბრის დროს ერთი ნაცნობი შეეკითხა თურმე იალტის გმირს გენერალ ღუმბაძეს.

— რატომ აწიოკებ კნიაზ ამ მშვენიერ ქვეყანას და რას ერჩი ამ უდანაშაულო ხალხს?

ამ კითხვაზე გენერალი გამხიარულდა და სახეზე პატრიოტული გრძნობა აუთამაშდა.

— რატუმ? რაფა რატუმ ძამია! თუ მაგი დედა-გაგლეჯილები იქანა ჩემს გურიას ისთე წვავენ და ბგალავენ, მე ვერ დუუნგრიე და დუუბგაღე სამაგიეროთ? ისთე რაფა ღმერთი გამიწყუა!!

— კი მაგრამ აქ ერთი სახლი დაწვი და იმის ფასიც ქე გადახდევინეს ხაზინას, ჩვენში კი სოფლებს წვავენ და კაცს არაფერი შეხვედრია ჯარიმის მეტი; ეს როგორღა არის?

— ახლა მაიც მე ვიდარდო შე დალოცვილო?! მე ერთი ვიცი: დაგვიწვენ დუუწვავე, დაგვიგრევენ დუუნგრევე, აგვიკლებენ ავიკლებ.

ასე იცოდა თურმე ცხონებულმა აკეთის მამასახლისმა. როდესაც მასთან მიდიოდენ სამართლის მისაღებათ ის ეუბნებოდა: „მე რა გიქნა ყაძახო; გაგირღვიოს ღობე — გუურღვიე, დაგარტყას — დაარტყი, გესროლოს — ესროლე, მოგკლას — მოკალი; აბა რომელ კანონში სწერია წადი და მამასახლისი დაარჩევო“.

უცხო სიტყვების ახსნა.

(იხილე „შურდული“ № 2)

ოცნება — ცხადი სიზმარი. სხვა და სხვა ქვეყნის ხალხი სულ სხვა და სხვა გვართოცნებობს. რუსეთის ხალხს შეუძლია იოცნებოს მხოლოდ თავისუფლებაზე, კონსტიტუციაზე პურზე და სამუშაოზე.

ოხვრა — გულის მოსაოხებელი სიმღერა. მღერიან მაშინ, როცა კუჭი შიმშილით ეწვით, ან გაჭირვებულნი არიან.

ორსული — რუსეთის ბიუროკრატია. თუმცა გვიან, მარა მეტი გზა არ არის უნდა განთავისუფლდეს მშობიარობისგან. მშობიარობა მეტათ ძიელი იქნება, უეჭველია თან გადაყოფა.

ოპორტიუნისტი — ე. ი. ორტოდოქსი.

პატიმარი. პატიმარი ქვია იმ ადამიანს, რომელიც ერთ ადგილს არის დაპატიმრებული და ყოველივე უფლებებს მოკლებულია. არის პატიმარი კერძო (სატუსალოებში) და სახელმწიფოებრივი (სახელმწიფოში) როგორც მაგალითად რუსეთში. პირველი არის მეორეში, მეორე პირველში.

პატიოსანი. ბურჟუაზიული ენით პა-

ტიოსანი ქვია იმ კაცს, რომელიც ქურდობს, ყვლეფს, სტყუის, დალატობს და სხვა, მხოლოდ ყველა ამის ისე მოხერხებულათ ჩადის, რომ ვერაფერ ვერ იგებს.

პატენტი.—არის პატენტი ინტელიგენტური და ვაჭრობითი. პირველის ხელში ჩასაგდებათ საჭიროა გაირბინო გიმნაზია, ისე რომ კედლებს არ გადმოხედო და შეხვიდე უნივერსიტეტში (თუ დიდი პატენტი გინდა) გაიარო უნივერსიტეტის ყველა ოთახები, იყო მონა ღვთისა, ერთგული მთავრობისა და ჩინოვნიკობის უნარი გქონდეს. ხოლო მეორესთვის საჭიროა ბევრი ივაჭრო, ცოტა გაყიდო და ბევრი მოიგო.

პატრონი—პატრონი ქვია იმ ადამიანს, რომელსაც რაიმე ნივთი ეკუთვნის. შეიძლება ერთ ნივთს ბევრი პატრონი ყავდეს ავიღოთ თუ გინდა გლეხი. გლეხი ისეთი ნივთია, რომ მისი პატრონია მღვდელი, დიაკონი, მემამულე, მევახშე, ბოქაული, გუბერნატორი და მინისტრი.

პანდური—პანდური შეიძლება იყოს სიტყვიერი და ფეხიერი. ზოგს ერთიცა და მეორეც ეტკინება, ხოლო ისეთებიც არიან, რომ არ ერთი ეტკინება და არც მეორეც არა თუ ეტკინება არც კი ეწყინება. ალბათ მაგარი კანი აქვთ.

პეტრე—შეიძლება იყოს პეტრე მადლარი და პეტრე მშიერი. მადლარი პეტრე მადღრებისკენ მიიწევა, ხოლო მშიერი მშიერებისკენ.

პილპილი ლიტერატურული—ლიტერატურული პილპილი არის, ბანაკიდან ბანაკში გადამობენ-გადმომობენ ლიტერატორის შესახებელი წამალი.

პოლიტიკა—საქმელი, რომლის ჭამა არ შეუძლია არც ჩინოვნიკს არც მოსამსახურეს, არც მღვდელს და არც ბერს. პოლიტიკის ჭამა შეუძლიათ მხოლოდ იმათ, რომლებიც მოისურვებენ სახელმწიფოს ხარჯზე ცხოვრებას.

პროვოკაცია—უებარი წამალი პაგრომების მოსახდენათ.

პეტერბურგი—დუმის მოსაწვევი და გასარეკი ადგილი.

პროტოდიაკონი—არის უბრალო დიაკონი და პროტოდიაკონი ე. ი. დიდი დიაკონი. უბრალო დიაკონი, როგორც პატრია დიაკონი ცოტას სჭამს და პატარა მუცელი აქვს, ხოლო პროტოდიაკონი, როგორც დიდი დიაკონი ბევრს სჭამს და დიდი მუცელი აქვს. უბრალო დიაკონი შაურსაც დასჯერდება საჩუქარს, ხოლო დიდი მანეთზე ნაკლები, რომ მისცე დედამისს სულს ამოგიყრის.

პარვა—გადამდეგი სენი, რომელიც გავრცელებულია მოხელეებში, მოიჯამადრეებში, საქონლის სადგურებში, ვაჭრებში, სასულიერო პირებში, და სხვაგან.

პარლამენტი—პარლამენტი არის ევროპიული და რუსული. ევროპიულ პარლამენტებში ხალხის წარმომადგენლებს უფლება აქვთ კანონმდებლობით მუშაობის, ხოლო რუსეთის პარლამენტში კი გარეკის და ციხეში წასვლის. მეორე პირველს მითსჯობნის, რომ სესსია დიდხან არ გრძელდება და ყოველივე კითხვას, თვით პარლამენტის ყოფნა არ ყოფნისას, ჩქარა და ადვილათ სწყვეტენ.

პარტია—დახურდავებული მანათიანი.

პატრიოტიზმი—სამშობლოს სიყვარული, რაიც იმაში გამოიხატება, რომ ხელი შეუწყო სამშობლოს დანგრევას, ყოველივე უსამართლობას და ბოროტებას. კერძოდ—ებრაელებზე თავდასხმა პაგრომების მოხდენა, სომეხ-თათართა ჟლეტა, თავდასხმა, ცემა-ტყევა და კაცის კვლა.

პლაგიატი—ლიტერატურული ქურდობა. ლიტერატურული ქურდობა მაშინ არის პლაგიატი, როცა პუბლიცისტური ნაწარმოებს იპარავ, ხოლო როცა დრამატიულს ან იუმორისტულს პლაგიატი არ არის.

(შემდეგი იქნება)

შე-რახმელები წერილს სწერენ სპარსეთის შ.პ.ს კონსტიტუციის შემოღებისათვის.

დებულები.

გიათუკა. გახუნებული ინტელიგენტები ენერგიულ აგიტაციას ეწევიან დაეკვებულ მუშებში არტელის სასარგებლოთ.

ხონი. ივანე შარაშიძე და ექიმი ჩხიკვაძე კერძო უნივერსიტეტის გახსნას აპირებენ ხონში.

ზოგიერთი რეფორმები სემენარიაშიაც შემოიღეს. მაგალითად. დააწესეს კარგა მოზრდილი გადასახადი მოსწავლეებსზე.

ჭუთაისი. სტიპენდიების საქმე უკვე დასრულდა. ვარადებულ აფაქიძეს თორმეტ შეიღოთაგან მხოლოდ ერთს დაენიშნა სტიპენდია. სამაგიეროდ ფული სტიპენდიანტებს 3—4 წლის შემდეგ მიეცემათ, რადგან მიღებული უკვე დახარჯულა და ახლის მიღებას დაავიანდება.

ღუშეთი. აქეთ ხმები დაჰყარეს თითქო მესამე დუმის მოწვევას აპირებენ და ამისთვის არჩევნებს მართავენო. აქეთ ხალხი იმდენათ მომზადებულია, რომ ასეთ კორებს აღარავინ უჯერის.

აბაშა. გაზეთები არ ბეჭდავენ თორემ მუდამ დღე იგზავნება აუარებელი ცნობა ჩვენი ადმინისტრაციის ერთგული სამსახურის შესახებ. ყველაზე მეტათ სტრაჟნიკ-ბოქაულები არიან ღირსი.

სოხუმი. ადგილობრივი ს. ფ. პარტიამ ამავე პარტიის ც. კომ. დადგენილების მიხედვით სახელმწიფო დუმის კანდიდატათ ერთს ადგილობრივ შეძლებულ ვაკარს ასახელებს, ვინაიდან უმჯობესია ასპართველოდან თუნდაც მოხუდიგანო დეპუტატი გავიდეს ვიდრე სოციალისტი.

ფოთი. გაზ. ისარის მოწოდებამ არა სოციალისტი დეპუტატის გაგზავნის შესახებ ძლიერ ასწია იონა მეუნარგიას „შანსები“. ხალხიც მიეგება „ადგილობრივი სოციალისტების“ ამგვარ ჩამოქვეითებას და მთელი ადმინისტრაციაც აპირობს ამ გაზრახვისათვის მხარის დაჭერას.

ზურაულის ფოსტა.

ღანახუთი. გ. ეკალს. თქვენი ლექსი „უქველია“ უქველათ ვერ დაიბეჭდება. ჯერ ერთი შინაარსი მრავალ გზის გადაცონილია სხვა და სხვა წელექსეთაგან და მეორე, ლექსათაც წამ არ ვარა. თქვენ თითონ ამბობთ, „ჯერ-ჯერობით ვერ შევიძელი ლექსის რითმებზე დაწყობაო“ და ჩვენი რჩევაც ის იქნება, რომ თავს ძალა არ დაატანოთ რითმებზე ლექსის წყობაში.

სოფ. № იმ მწერალს, რომელმაც გვთხოვა, ჩემს სახელს ნუ დაბეჭდავთო. თქვენი ლექსი „საუბარი გიყმაყებოიან“ არ დაიბეჭდება. იმისი შესწორება მოუხერხებელია. ჩვენ დიდის სიამოვნებით ვაკადრებთ, თუ თქვენ თქვენი დაპირებისამებრ „საინტერესო აზროვნებას“ გამოგვიგზავნით. ახლა გამოგზავნილი აზროვნება ვერაფერი საინტერესოა: აი ნიმუში:

„ცისა და ქვეყნის მებრძოლი არის ვიოი, გაუწვრთნელი; მან არ იცის დროთა ბრუნვა, მისგან ბრტყალი უღრდნელი“.

მაშ ეს გადავდოთ და შემდეგისათვის უფრო „საინტერესო აზროვნებას“ დავუცდით.

თფილისში. არჩილას. თქვენი წერილი (ლექსი) არ დაიბეჭდება. რადგან მართლაც ვინ არ იცის:

„თუ ისარი კულ მომწვარი რაებს ბოდავს რაებს როშავს;“

და გარდა ამისა, რომ ესა და სხვა მრავალი თქვენი თქმულემა საზოგადო აზრია აღნიშნული რედაქციით. შესახებ, რალა საჭიროა მისი ხელმეორეთ გამოცემა. ამასთანავე ისიც უნდა მოგახსენოთ, რომ ზემორე ხსენებულ რედაქციასთან კამათი. ჩვენი წილიც გვეზარება და თქვენ „ახალი ქვეყნის“ მაგიერაც გვიკვეთთ.

ღმერთო გვაშორე, ღმერთო გვაშორე.

გიათუკა კაკილას. რამდენი მელანი დააშრო ამ ჭიათურის საათვეყოფოზე კამათმა და ნუ თუ საქმე კიდევ ამ პირობებშია? ახლა ვერ ვბეჭდავთ თქვენ წერილს იმ თაყაიშვილის შესახებ.

გიათუკა. ჟიჟოურელს. ბოქაუთი კელია კი არა ვილაც გგომანელი კოროლიც კი გადმოვადლო ცხენმა, მაგრამ დიდი არაფერი მომხდარა. თქვენი შენიშვნა ამგვართ არ დაიბეჭდება. უმჯობესი იქნებოდა თქვენში განზრახული არტელის შესახებ მოგეწერათ რამე.

რედაქტორ გამომცემელი ს. თავაძიშვილი.